

A Haack-féle kísérletek eredményeiről összeállított táblázatot az alábbiakban közlöm:

	90	80	70	60	50
	% -os csirakéességű magnál a csemeteszázalék				
Kedvező feltételek mellett	54	41	30	20	11
Közepes feltételek mellett	37	26	18	11	5
Kedvezőtlen feltételek mellett	20	12	7	2	1

A táblázat adatai arra tanítanak, hogy rossz csirakéességű magot ne vessünk és rossz termőhelyi adottságú csemetekertekben ne neveljünk csemetét. Haack adatait felhasználva az erdei fenyőre vonatkozó magszükségletet az alábbi táblázat adja.

A vetőmag szükségletre csak úgy nyerhetünk komoly adatokat, ha számos kísérlettel állapítjuk meg egyrészt a csemeteszázalékot, másrészt pedig az 1 m²-en optimálisan nevelhető csemetemennyiséget. Külföldi adatokat óvatossággal kell fogadnunk, mert a mi termőhelyi adottságaink mások, mint azok, ahol a kísérleteket végezték és azért nálunk az eredmények is mások lehetnek.

Fa-faj	A termőhelyi viszonyok	A vetés sor-távolsága	Felnevelhető csemete 1 m. vetőbarázdában, 1 m ² -en	M a g s z ü k s é g l e t															
				1 m. h. vetőbarázdába								1 m ² -re							
				90	80	70	60	90	80	70	60	% -os csirakéességű mag használatával							
		cm	db	sz.	gr.	sz.	gr.	sz.	gr.	sz.	gr.	sz.	gr.	sz.	gr.	sz.	gr.		
Erdei fenyő	Kedvező			75	0.6	98	0.8	130	1.1	200	1.7	370	3.1	490	4.1	670	5.6	1000	8.3
	Közepes			110	0.9	150	1.3	220	1.8	360	3.0	540	4.5	770	6.4	1110	9.3	1820	15.1
	Kedvezőtlen	40	200	200	1.7	330	2.7	570	4.8	2000	17.0	1000	8.3	1670	13.9	2860	23.8	10.000	88.0
	Kedvező			90	0.8	120	1.0	170	1.4	250	2.1	460	3.8	610	4.2	830	6.9	1250	10.0
	Közepes			135	1.1	190	1.6	270	2.3	450	3.7	670	5.6	960	8.0	1390	11.6	2250	18.7
	Kedvezőtlen	50	250	250	2.1	410	5.4	710	5.9	2500	20.8	1250	10.5	1920	16.0	3540	29.5	12.500	104.0
	Kedvező			110	0.9	150	1.3	200	1.7	300	2.5	550	4.6	730	6.1	1000	8.3	1500	12.5
	Közepes			160	1.3	230	1.9	330	2.7	550	4.6	810	6.8	1150	9.6	1670	13.9	2730	22.7
	Kedvezőtlen	60	300	300	2.5	530	4.4	860	7.2	3000	25.0	1500	12.5	2500	20.8	4280	35.5	15.000	125.0

A HELYES TALAJJELŐKÉSZÍTÉS FONTOSSÁGA SZIKESEINKEN

Tóth Béla
(Szolnok)

Amikor a szikes talajokról, az azokon való művelésről beszélünk erdészeti szempontból, általában az I–II., esetleg a jobb III. o. szikes talajokra gondolunk. Ugyanis eddig tart jelenleg még az erdész tevékenységének a hatásköre, ez a határ, amelynél egyelőre még „megállj”-t parancsol a természet.

Szikes talajokon nem lehet eléggé hangsúlyozni a helyes talajművelés fontosságát. Ez érthető is, ha meggondoljuk, hogy ezekben a talajokban egyébként a növények általában megtalálják a szükséges tápanyagjaikat kellő mennyiségben, létüket azonban megnehezíti, bizonyos határon túl (növényfajoktól függően) lehetetlenné teszi a talaj fizikai szerkezete. (Itt most figyelmen kívül kívánom hagyni azokat a gyengébb szikes talajokat, amelyekben a rossz fizikai tulajdonságokon kívül a talaj túlságos lúgossága is hasonló gátló körülményként szerepel. Az ilyen túllúgos talajokkal szemben pillanatnyilag még tehetetlenül állunk.) Ezt a rossz fizikai szerkezetet kell helyes és jól átgondolt talajműveléssel

kedvezőbbé tenni növényeink — számunkra pedig végecélként: erdei fáink — megtermeltetése végett.

A földreform során az álamerdészet kezelésébe tekintélyes kiterjedésű, többé-kevésbé szikes legelő (gyep) területek jutottak fásítás céljára. Ezek a területeken (a III. o. szikes határig) első teendő a gyeptörés. A gyeptörés maga két fő munkanemre tagozódik: az első menet a gyeptörés, a második a talaj mélyebb szántása, a tulajdonképpeni feltörés.

A gyeptörés sikere elsősorban a helyes gyeptörésműlik. Május-júniusban közvetlenül az ebben az időszakban nálunk jelentkező esőzések után, amikor tehát a talaj még nem kökemény, az ösgyepet vékony szántással eltávolítjuk, lehántjuk. A hántás mélysége 5–6 cm-nél ne legyen több. Ezzel az első munkamenettel ugyanis a cél csupán a talajt szinte légmentesen elzáró, rendkívül sűrű gyökérszerű fűtakaró megsemmisítése. Ezt a fűtakarót kell szétporlasztanunk, mert ha hantosan fogjuk leszántani, évek múlva sem korhad el a talaj rögös marad, ebben pedig magyagat készíteni, termelni nem lehet.

A gyephántásnak ilyen vékony rétegben való kivitelezése nem könnyű feladat. A tapasztalat szerint nagyon jó, egyenletes járású eke és ezenfelül is hozzáértő lelkiismeretesen dolgozó traktorvezető kell. A helyes munka eredményeként az eke a felhasított „gyeplapokat” teljesen felfordítja, azok egymásra borulnak és nem meredeznek az ég felé. Lényeges a gyeplapoknak ez a fejtetőre való állítása, mert így biztosítva lesz, hogy a nap hevének kitett, felfelé néző gyökerek egykettőre elpusztulnak, ezzel elpusztul a fűtakaró is és megindulhat ennek a korhadása.

A felfordított gyeplapok azonban ebben az állapotban még nehezen, sokára málnak szét. Ez a szétmálás tulajdonképpen korhadási folyamat lévén, elég sok oxigént igényel, éppen ezért a gyephántákat a szükséghez képest egy vagy két irányban történő tárcsázással tovább aprózzuk, hogy így még több, a levegő oxigénjével érintkező gyephantafeületet kapjunk. A helyes korhadáshoz az oxigénen kívül bizonyos mértékű nedvesség is szükséges. Ezt biztosítandó, nem szabad a tavaszi gyephántással túl sokáig várunk, mert a júliusvégi augusztusi időszakban nem sok csapadékra számíthatunk. Így különösen kedvezett a gyephántás munkájára és nagyon szép eredményt biztosított ezen a téren az 1948. évi nyár, melyen csaknem naponként váltakozott a csapadékos időjárás a napsütéses meleggel.

A kelő időben lehántott és tárcsázással megfelelően szétaprózott gyeptakaró a levegő, nedvesség és meleg együttes hatására augusztus közepére már teljesen szétkorhadt. Így pl. a múlt évben többfelé és nagy kiterjedésben a gondnokságom területén végzett gyephántásunk augusztus közepére, végére már általában teljesen porrá estek széjjel. Amikor ezt a kedvező állapotot elértük, de lehetőleg augusztus végén szeptember elején, amint a talaj az esetleges esőzések folytán már nem annyira kőkemény, elvégezzük a gyeptörés második munkanemét: a kb. 15–20 cm mélyen való szántást. Mindjárt elsőízben nem ajánlatos mélyebben szántani, mert esetleg — különösen a már gyengébb szikeseken — túlsok „vad”, nyers földet hozunk felszínre, amely nem tud a rendelkezésre álló idő alatt már beérni. A szántás mélységét a könnyebben beérőnek ítélt talajréteg vastagsága határozza meg: jobb talajon általában mélyebbre mehetünk. Ugyanis a talaj beérésének mértéke a szellőzöttségétől függ, ez

pedig a nehezebb szikeseken kisebbmértvű. A szükséghez mérten most is tárcsázhatunk, ezzel azonban most már óvatosan bánjunk, mert esetleg a területet összetapostatjuk a traktorral és így bizonyos fokig negatív hatást érünk el.

Az így elkészített gyeptörésünk szeptember végére annyira megomlik, hogy már jó magágyat lehet benne készíteni a búza számára. Nagyon sok esetben láthatjuk, hogy a terület jobb kihasználása (nyáron át való legeltetése) címén nem tavasszal, hanem ősszel törik fel a gyept. A gondnokságom területén magunk is megpróbáltuk ezt a módszert, az eredmény azonban szinte a nullával volt egyenlő. Az ősszel történő gyeptörés hívei — a területnek nyáron át legeltetéssel való kihasználása mellett — azzal érvelnek, hogy az őszi hantokat a tél fagyja majd megdolgozza. Kétségtelen, hogy a sűrű fűgyökérszálak rögzítést szétszívja a fagy, tapasztalatom szerint azonban a fűgyökerekkel rendkívül sűrűn átszőtt rögzítéssel nem tud a fagy megbirkózni. Ezt egyedül a levegő, meleg és nedvesség előbb említett együttes hatása tudja elvégezni. Természetesen ki vagyunk téve annak, hogy szélsőségesen száraz nyarunk lesz, ebben az esetben talán nem érjük el az ideális, porhanyós málást, azonban még mindig előbbre vagyunk, mint a téli (őszi) gyeptörések esetében.

Gyeptöréseinken semmiesetre sem tartom kívánatosnak az azonnali erdősítést, amit pedig sokfelé láthatunk, annál kevesebb eredménnyel. Ezek a talajok bármilyen jól sikerült is a gyeptörés szétmálásztása, még egyelőre száraz időszakban nem bírják kellő mennyiségben tárolni a nedvességet. Éppen ezért a friss gyeptörésekbe a lehetőség szerint mindenütt gabonát tegyünk, amely a tartós nyári szárazság beálltakor már befejezte tenyészidejét.

A helyesen elvégzett gyeptörés és legalább egyesztendei mezőgazdasági előhasználat után az erdősítőnek az I. és II. osztályú sziken a további munkájához megfelelően előmunkált, beérlett talaja lesz. Ezzel természetesen még korántsem jutott túl a nehézségeken, de már áthidalta egy olyan akadályt, amelynél a tapasztalat szerint nagyon sok alföldi erdőművelőnk elbukott. Nem lehet tartós az a szilárd faiazatú épület, amelyet gyenge alapokra építettek. Átvitt értelem en ez az alföldi erdőtelepítő számára is örök igazság.

HALÁLOZÁSOK.

Vaszary Ernő erdőmérnök, ny. igazgató január hó 29-én 89 éves korában Balatonfüreden elhunyt.

Braxatoris Zoltán ny. főerdőtanácsos 66 éves korában Ózdon meghalt.

Molnár Antal ny. főerdőtanácsos február hó 24-én, 69 éves korában Gödöllőn elhunyt.

Grillusz Artur erdőmérnök, az Erdőközpont erdőrendezési főosztályának szakelőadója, február hó 25-én, hosszúságos szenvedés után 61 éves korában meghalt.

Nyugodjanak békében!

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET KÖZGYŰLÉSE

Az Országos Erdészeti Egyesület február hó 11-én és 12-én tartotta tisztújító közgyűlését, amellyel kapcsolatban a szakközönség kívánságára előadássorozatot is rendezett.

Az első nap délutánját teljes egészében lefoglalta a nagy érdeklődéssel várt három előadás. *Babos Imre* a haladó erdőművelés feladatait, *Benedek Attila* a fakitermelés korszerűsítését, *Speer Norbert* pedig a szocialista munkamódszerek erdőgazdasági alkalmazását ismertette.

Helyszűke miatt — sajnos — nem térhünk ki bővebben ezeknek az előadásoknak az ismertetésére, de módot találunk arra, hogy valamennyit nyomtatásban is megjelentessük és külön kiadványként juttassuk el tagtársainkhoz.

Itt csak annyit kívánunk még megjegyezni, hogy az előadásokat igen élénk és magasszínvonalú vita követte, amelynek során a hozzászólók teljes nyíltsággal adták hangot ellenvéleményüknek és ennek alapján a hallgatóságának módjában volt, hogy az adatok és érvek szembeállításából maga formáljon tárgyilagos véleményt minden kérdésben. (Az Egyesületnek az a terve, hogy az előadások szövegével együtt a hozzászólásokról készült gyorsírói feljegyzéseket is közölni fogja.)

Február hó 12-én délelőtt ünnepélyes keretek között tartotta meg az Egyesület a közgyűlését, amelyen különösen sok vidéki kartárs vett részt. A hatóságok és szaktestületek képviselői között ott láhattuk — a régi barátság tanuiként — az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület kiküldötteit is.

Dr Haracsi Lajos lelépő elnök megköszönte tagtársai támogatását és röviden felvázolta az Egyesület követendő útját: a magyar erdőgazdaság termelékenységének emelésére irányuló tevékenységgel kell hozzájárulni a szocializmus kiteljesedéséhez.

Jablánczy Sándor titkári beszámolójában a szegedi vándorgyűlés óta történt eseményekre mutatott rá: a kétszeri átköltözködés terhei ellenére is egyre élénkebbé vált az egyesületi munka, ennek helyességét a taglétszám állandó növekedése bizonyítja.

A munkabizottságok működéséről *Roth Gyula*, *Lády Géza*, *dr Magyar János* és *Bezzegh László* tettek jelentést; a sajtóügyekről *Iby Gábor*, az oktatásról és előadásokról *Bezzegh László* számolt be.

Török Ferenc számadásvizsgáló ellenőr jelentése alapján a közgyűlés egyhangúlag elfogadta — a pénztárosnak történt felmentvény megadásával — az 1949. évi zárószámadást és jóváhagyta az 1950. évi költségvetést.

Ezután következett a tisztújítás, amelyet a közgyűlés — az igazgató-választmány által javasolt névsor elfogadásával — közfelkiáltással

ejtett meg. Ennek alapján az Egyesület elnöke az 1950. évre *Láng Lajos* vezérigazgató h., két alelnöke *Roth Gyula* ny. egyetemi tanár és *Schmied Imre* főosztályvezető h. lett. Az igazgató-választmány tagjaiul az egyesület a következőket választotta meg: *Babos Imre*, *Bártfay Zoltán*, *Béky Albert*, *Benedek Attila* (titkár), *Bezzegh László* (oktatásügyi felelős és előadásszervező), *Bisztika Géza*, *Cseke Lajos*, *Csiszár Imre*, *Erdész Sándor*, *Dévényi Antal*, *Fejérdy István*, *Ferenczy Ferenc*, *Fónagy István*, *Gereházi Károly*, *Haracsi Lajos dr*, *Iby Gábor* (sajtó-és propagandafelelős), *Jablánczy Sándor*, *Kádár Sándor*, *Kassay F. László* (termelési felelős), *Kocsárdi Károly*, *Kovács Nagy Zsigmond*, *Kristófy Béla*, *Kutasy Viktor*, *Lády Géza*, *Lakatos Tibor dr*, *Luncz Géza dr*, *Lonkai János*, *Madas András* (a külföldi kapcsolatok felelőse), *Magyar János dr*, *Molnár Ferenc* (káderfelelős), *Molnár István*, *Nagy József Zsigmond*, *Nemky Ernő*, *Partos Gyula*, *Perényi Márta*, *Péterfay József*, *Poprádi Béla*, *Répás Román*, *ifj. Riedl Gyula*, *Roller Kálmán* (munkabizottsági felelős), *Rosner Miklós*, *Schmuck Rezső*, *Schneider Jenő*, *Speer Norbert* (újítási felelős), *Szakács József*, *Szedervei Akos*, *Szilágyi Ferenc*, *Szöke László*, *Szöllösy Sándor*, *Temesvölgyi Antal*, *Tóth Béla* és *Török Ferenc* (számadásvizsgáló ellenőr).

Láng Lajos elnöki székfoglalójában meglepő szavakkal emlékezett meg az Egyesület eddigi sikereit lehetővé tevő előfeltételekről: a felszabadulásunkat és megerősödésünket biztosító Szovjetunióról, az ötéves tervet elindító Magyar Dolgozók Pártjáról, két elnökelődje áldozatos munkájáról és a tagok fokozódó erő kifejtéséről. Hangsúlyozta, hogy a jövőben az Egyesületre még több és nagyobb feladat vár s ezeknek sikeres megoldásához a magyar erdőszármadalom önzetlen lelkes összefogását kérte.

Káldy József „Költség és önköltség az erdőgazdaságban“ c. előadása általános figyelmet keltett, és a közgyűlés egyhangú helyeslésével találkozott több felszólalónak az indítványa, hogy a fontos kérdés további kimunkálása véget külön munkabizottságot kell alakítani.

Az elnök indítványára a közgyűlés felhatalmazta az igazgatóválasztmányt, hogy az év közben belépő tagok közül önmagát kiegészíthesse, 1950-re a tagdíjakat — ha szükséges — újból megállapíthassa, kitűzhesse a következő közgyűlés helyét, illetve idejét és az alapszabályok módosítását előkészíthesse.

Végül *Bezzegh László* indítványára hozzájárult a közgyűlés ahhoz is, hogy az Egyesület anyagi kereteinek biztosítása érdekében a tagdíjakat negyedévi részletekben hajthassa be a pénztár azoktól, akik nem tudják március hó 31-ig alapszabály szerint az évi tagdíjat befizetni; aki azonban nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, az az „Erdészeti Lapok“-at sem kaphatja meg.

Tagtársainkhoz!

Egyesületünk f. évi február hó 12-én tartott közgyűlésén — a zavartalan működéshez feltétlenül szükséges anyagi alapok biztosítása érdekében — egyhangúlag úgy határozott, hogy azok az egyesületi tagok, akik bármilyen okból nem tudnak eleget tenni az alapszabályok 10. §-ában meghatározott kötelezettségüknek, vagyis nem fizetik be a f. évre esedékes tagdíjuk teljes összegét március hó 31-ig, negyedévi részletekben kötelesek tartozásukat törleszteni.

Mivel Egyesületünk az „Erdészeti Lapok“ minden példányáért 2.— Ft-ot, tehát minden tag után évente 24.— Ft-ot fizet a Tudományos Folyóiratkiadó N. V.-nak, a lapot ezentúl csak azoknak a tagtársainknak küldhetjük, akik pontosan — legalább negyedévi részletekben — eleget tesznek a belépési nyilatkozatban vállalt kötelezettségüknek.

A tagdíjak felemelésétől — az előbb említett megterhelés ellenére — az Egyesület egyelőre eltekintene, noha a két legkisebb díjtételű (18.— és 24.— Ft) csoportnak adott ellenszolgáltatás ráfizetést jelent.

Ezek szerint azok a tagtársaink, akiknek a havi összes jövedelme

401—600 Ft évi . . .	24.— Ft
601—1000 Ft évi . . .	36.— Ft
1001—2000 Ft évi . . .	48.— Ft
2001 Ft-nál több, évi . .	60.— Ft
400 Ft-nál kevesebb, évi	18.— Ft

tagdíjat fizetnek.

Lapunknak ehhez a számához befizetésilapot is mellékelünk, és kérjük tagtársainkat, segítsék munkánkat megértő támogatásukkal

Mégegyszer hangsúlyozzuk: aki március hó 31-ig nem fizeti be legalább a negyedévi tagdíját, annak lapunk áprilisi számát már nem küldhetjük meg.

És még egy figyelmeztetés! Hiányzó lappéldányokat csak azoknak pótolunk, akik lakáscímük változását 14 napon belül bejelentik!

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

